

**PAŃSTWOWA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
IM. PROF. STANISŁAWA TARNOWSKIEGO W TARNOBRZEGU**

Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu

**SZCZEGÓŁOWE ZASADY EGZAMINU DYPLOMOWEGO
ORAZ WYMOGI DOTYCZĄCE PISANIA PRACY DYPLOMOWEJ
NA KIERUNKU RATOWNICTWO MEDYCZNE
STUDIA STACJONARNE
PIERWSZEGO STOPNIA**

TARNOBRZEG 2024

I Zasady ogólne

§ 1

1. Szczegółowe zasady egzaminu dyplomowego oraz wymogi dotyczące pisania pracy dyplomowej na kierunku ratownictwo medyczne, studia stacjonarne pierwszego stopnia, zwane dalej „Szczegółowymi zasadami egzaminu dyplomowego” określają zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego, części teoretycznej, praktycznej oraz zasady przygotowania i prezentacji pracy dyplomowej na kierunku ratownictwo medyczne, studia stacjonarne pierwszego stopnia, profil praktyczny.
2. Przed przystąpieniem do egzaminu student powinien zostać zapoznany ze *Szczegółowymi zasadami egzaminu dyplomowego oraz Regulaminem studiów Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu*.

§ 2

1. Egzamin dyplomowy jest formą sprawdzającą stopień opanowania przez studenta wiedzy i umiejętności praktycznych, przewidzianych w aktualnych standardach kształcenia dla kierunku ratownictwo medyczne (studia pierwszego stopnia). Ma on na celu sprawdzenie stopnia przygotowania studenta do samodzielnego wykonywania pracy w zawodzie ratownik medyczny.
2. Egzamin dyplomowy składa się z trzech części:
 - 1) części teoretycznej,
 - 2) części praktycznej;
 - 3) prezentacji pracy dyplomowej.
3. Egzamin praktyczny odbywa się po egzaminie teoretycznym.
4. Każda z części egzaminu podlega odrębnej ocenie. Warunkiem zdania egzaminu dyplomowego jest uzyskanie pozytywnej oceny ze wszystkich części egzaminu dyplomowego.
5. Ocenę z egzaminu dyplomowego (1/6 oceny końcowej na dyplomie) stanowi średnia ocen uzyskanych z wszystkich części egzaminu (teoretycznego, praktycznego oraz prezentacji pracy dyplomowej).
6. Za organizację egzaminu dyplomowego odpowiedzialny jest Dziekan Wydziału.

7. Za prawidłowy przebieg egzaminu odpowiedzialny jest Przewodniczący Komisji Egzaminu Dyplomowego - powołany przez Dziekana Wydziału.

II. Warunki przystąpienia do egzaminu dyplomowego

§ 3

1. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:
 - 1) uzyskanie zaliczenia wszystkich przedmiotów (modułów kształcenia), zajęć praktycznych i praktyk zawodowych przewidzianych w programie i planie studiów,
 - 2) uzyskanie co najmniej dostatecznej oceny z pracy dyplomowej (ocena promotora, ocena recenzenta),
 - 3) złożenie w Dziekanacie wymaganych dokumentów, w tym pracy dyplomowej.
2. Warunkiem przystąpienia do części praktycznej egzaminu dyplomowego jest uzyskanie z części teoretycznej egzaminu co najmniej oceny dostatecznej.
3. Warunkiem przystąpienia do prezentacji pracy dyplomowej jest uzyskanie z części praktycznej egzaminu co najmniej oceny dostatecznej.
4. Do części teoretycznej przystępuje student który spełnia warunki opisane w pkt 1; 1-3.

II. Organizacja i przebieg egzaminu dyplomowego

§ 4

Część teoretyczna

1. Część teoretyczną stanowi test obejmujący 100 pytań z zakresu wiedzy i umiejętności praktycznych, przewidzianych w standardach kształcenia (pytania jednokrotnego wyboru spośród czterech odpowiedzi).
2. Część teoretyczną egzaminu dyplomowego przeprowadza Komisja powołana przez Dziekana Wydziału, składająca się co najmniej z trzech osób (przewodniczącego i członków Komisji), posiadających kierunkowe wykształcenie zawodowe i co najmniej tytuł zawodowy magistra.
3. Czas przeznaczony na rozwiązanie testu wynosi 90 minut.

§ 5

Część praktyczna

1. Część praktyczną egzaminu dyplomowego przeprowadza Komisja powołana przez Dziekana Wydziału, składająca się co najmniej z trzech osób (przewodniczącego i-członków Komisji), posiadających kierunkowe wykształcenie zawodowe i co najmniej tytuł zawodowy magistra, nie więcej jednak niż 5 członków. W skład Komisji dyplomowej może być powołany interesariusz zewnętrzny.
2. Przewodniczącym Komisji, w uzasadnionych przypadkach, może być osoba posiadająca tytuł magistra.
3. Do zadań przewodniczącego Komisji należy:
 - a) czuwanie nad prawidłowym przebiegiem egzaminu praktycznego,
 - b) rozstrzyganie kwestii spornych,
 - c) ogłaszanie wyników egzaminu.
4. W przypadku nieobecności osoby powołanej w skład Komisji, Dziekan Wydziału może wyznaczyć zastępstwo.
5. Egzamin dyplomowy praktyczny przeprowadzany jest w warunkach symulowanych. Część praktyczna egzaminu pozwoli na ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności oraz kompetencji społecznych, zawartych w standardzie kształcenia dla kierunku ratownictwo medyczne, realizowanych w ramach przedmiotów przygotowujących do zawodu ratownika medycznego.
6. Studenci przystępują do części praktycznej egzaminu dyplomowego w chronologii alfabetycznej według nazwiska.
7. W dniu egzaminu praktycznego student/ka w obecności Komisji egzaminacyjnej, losuje numer zadania na poszczególnych stacjach.
8. Studenta/kę obowiązuje regulaminowe kompletne umundurowanie w tym identyfikator oraz buty do obszaru medycznego.
9. Brak regulaminowego umundurowania skutkuje niedopuszczeniem do egzaminu praktycznego.
10. Niedopuszczalne jest korzystanie z pomocy innych osób, materiałów pomocniczych (podręczniki, poradniki, encyklopedie itp.) lub sprzętu (telefon, tablet, smartwatch itp.).

Student/ka może korzystać tylko i wyłącznie z dokumentacji pacjenta wchodzącej w skład opisu zadania.

Przebieg egzaminu praktycznego

1. Czas trwania egzaminu na jednej stacji zostanie określony na podstawie zadania egzaminacyjnego na każdej ze stacji.
2. O rozpoczęciu i zakończeniu egzaminu w danej stacji, informuje egzaminujący.
3. Kolejność stacji jest ustalona przez Komisję Egzaminacyjną.
4. W czasie egzaminu student losuje zadanie egzaminacyjne polegające na wykonaniu procedur medycznych objętych programem kształcenia.
5. Każdą stację charakteryzuje określona umiejętność praktyczna do wykonania zawarta w formie opisowego zadania.
7. Komisja Egzaminacyjna dokonuje analizy kart egzaminacyjnych każdego studenta/ki formułując ostateczny wynik egzaminu praktycznego w formie oceny.
8. Egzaminujący w żaden sposób nie potwierdza i nie neguje czynności, które są wykonywane przez studentkę/ta .
9. Egzaminator obserwuje czynności studenta potwierdzając ich wykonanie w check-liście.
10. Czas zapoznania się z zadaniem wynosi 2 minuty.

Zasady oceniania studenta

1. Popęlnienie błędu krytycznego przez studenta/kę powoduje niezaliczenie danej stacji.
2. Do zaliczenia zadania na stacji konieczne jest uzyskanie minimalnej liczby punktów.
3. Wykonanie zadania na każdej stacji punktowane jest zgodnie z wcześniej przygotowanymi kryteriami zawartymi w check-liście karty egzaminacyjnej. Ilość punktów uzyskana przez studenta ze wszystkich stacji zostanie przeliczona na ocenę zgodnie z następującym kryterium:

100 – 94% bardzo dobry

93 – 88 % dobry plus

87 – 82% dobry

81 – 76% dostateczny plus

75 – 70% dostateczny

69 % i mniej punktów – niedostateczny

4. W przypadku popełnienia przez studenta/kę błędu krytycznego lub niezyskania minimalnej liczby punktów, student otrzymuje ocenę niedostateczną i ma prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie.
5. Wynik egzaminu zostanie ogłoszony po zakończeniu egzaminu.
6. Ocenę z egzaminu praktycznego stanowi średnia punktów ze wszystkich stacji.
7. Studenci, którzy nie zaliczyli części praktycznej, nie mogą przystąpić do prezentacji pracy dyplomowej.

Egzamin poprawkowy

1. Podczas egzaminu poprawkowego student/ka przystępuje do niezaliczonej stacji w części praktycznej egzaminu dyplomowego.

§ 6

Praca dyplomowa

Zasady ogólne

1. Praca dyplomowa powinna być samodzielny opracowaniem studenta dokonany pod kierunkiem promotora pracy.
2. Promotorem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki, posiadający co najmniej tytuł zawodowy magistra posiadający dorobek naukowy i/lub doświadczenie zawodowe w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu.
3. Praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia kierunku ratownictwo medyczne ma charakter pracy poglądowej/przeładowej.

4. Student/ka w porozumieniu z promotorem uzgadnia temat pracy dyplomowej.
5. Wyboru tematu pracy dyplomowej student powinien dokonać przed końcem listopada w semestrze piątym studiów, jednak nie później niż przed posiedzeniem Komisji ds. Oceny Tematów Prac Dyplomowych powołanej przez Dziekana Wydziału, która dokona oceny tematu pracy dyplomowej.
6. Student zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową do dziekanatu na 2 tygodnie przed ustalonym terminem teoretycznej części egzaminu dyplomowego.
7. Prezentacja pracy odbywa się przed Komisją się powołaną przez Dziekana Wydziału w następującym składzie:
 - 1) przewodniczący Komisji, którym jest Dziekan Wydziału lub powołany przez Dziekana nauczyciel akademicki posiadający co najmniej tytuł magistra;
 - 2) Promotor pracy dyplomowej
 - 3) Recenzent pracy dyplomowej.
8. Prezentacji pracy dyplomowej jest egzaminem ustnym.
9. Przy ocenie egzaminu dyplomowego stosuje się obowiązującą w uczelni skalę ocen.
10. Ostateczny wynik studiów ustala Komisja egzaminu dyplomowego.

Zasady szczegółowe przygotowania pracy dyplomowej

1. Temat pracy dyplomowej powinien wynikać z charakterystyki absolwenta kierunku ratownictwo medyczne i być zgodny z efektami uczenia się zawartymi w obowiązujących standardach kształcenia.
2. Wykonane przez studenta opracowanie (praca dyplomowa) ma wskazywać na:
 - a) znajomość zagadnień z zakresu ratownictwa medycznego,
 - b) znajomość metod badawczych,
 - c) umiejętność formułowania wniosków i ich interpretacji, myśli, poglądów,
 - d) umiejętność korzystania ze źródeł wiedzy na dany temat,
 - e) opanowanie techniki pisania opracowania naukowego.
3. Praca powinna mieć przejrzystą konstrukcję i obejmować od 30 do 50 stron.

Wymogi formalne i merytoryczne

1. Praca dyplomowa pogładowa/przeglądowa składa się z następujących elementów:

- a) strona tytułowa - wg załącznika nr 1
- b) spis treści
- c) wykaz skrótów użytych w pracy (jeżeli dotyczy)
- d) wstęp z uwzględnieniem celu pracy
- e) część metodologiczna wraz z uzasadnieniem wyboru metod i sformułowaniem problemów badawczych
- e) zasadniczy tekst pracy
- f) podsumowanie/wnioski
- g) streszczenie w języku polskim i języku angielskim
- h) bibliografia
- i) spis rysunków (jeżeli dotyczy)
- j) spis tabel (jeżeli dotyczy)
- k) aneks (jeśli dotyczy)

Strona tytułowa zgodna z załącznikiem nr 1.

- a. Tytuł pracy: musi odzwierciedlać problemy przedstawione w pracy, nie powinien być zbyt długi, możliwy do jednoznacznego zrozumienia i interpretacji. Tytuł pracy nie zawiera kropki na końcu.
- b. Spis treści: powinien zawierać wykaz wszystkich części pracy z podaniem strony, na której rozpoczyna się dana część. Powinien być napisany w sposób przejrzysty, z zaakcentowaniem poszczególnych części pracy. Obowiązuje numeracja rozdziałów i podrozdziałów oraz stron cyframi arabskimi. Każdy rozdział rozpoczyna się na oddzielnej stronie.
- c. Wstęp - zawiera uzasadnienie podjęcia tematu pracy (merytoryczne i osobiste), cel pracy, zakres, charakterystykę źródeł literaturowych, charakterystykę struktury pracy (opis zawartości poszczególnych rozdziałów - w kilku zdaniach). Wstęp nie powinien przekraczać 2-3 stron. We wstępie student może pisać w pierwszej osobie liczby pojedynczej. Cel pracy - powinien być jasno i bardzo dokładnie sprecyzowany, określony w punktach, w formie zdań twierdzących. Zaleca się, aby wstęp do pracy kończył się 2 akapitami:

Celem pracy jest wykonanie analizy/opracowania/

Struktura pracy jest następująca:

W rozdziale 1 przedstawiono przegląd literatury na temat

Rozdział 2 jest poświęcony

Rozdział 3 zawiera

Rozdział x stanowi podsumowanie pracy.

- d. Zasadniczy tekst pracy/rozdziały - obszerny przegląd literatury z podziałem na poszczególne elementy strukturalne. Opis zastosowanej metody – zawiera informacje na temat wykorzystanych w pracy metod naukowych, autor wyjaśnia zastosowaną metodologię, w jaki sposób dokonał wyboru piśmiennictwa itp. (publikacje wybrane do przeglądu powinny mieć charakter oryginalnych prac badawczych a nie ich przeglądy lub omówienia).
- e. Podsumowanie/wnioski wynikające z przeglądu piśmiennictwa - jest krótkim ustosunkowaniem się autora do całości. W podsumowaniu autor powinien również odnieść się do założonych celów pracy oraz opisać stopień ich realizacji. Objętość tej części pracy nie powinna przekraczać 3- 4 stron.
- f. Piśmiennictwo - przygotowane zgodnie z przyjętymi zasadami

Wymogi edytorskie

1. Wymagania edytorskie:

a) zalecenia dotyczące pisania pracy:

- wydruk pracy złożonej do Dziekanatu powinien być dwustronny, zgrzany w miękkiej oprawie;

- rekomendowany rodzaj czcionki: czcionka podstawowa dla tekstu pracy w języku polskim Times New Roman;

b) rozmiar czcionki:

- dla tytułu rozdziału (duże litery + czcionka pogrubiona) - 14 pkt

- dla tytułu podrozdziału (małe litery + czcionka pogrubiona) - 12 pkt

- dla tekstu podstawowego - 12 pkt

- dla podpisów i opisów rysunków, tabel, wykazów - 10 pkt

- dla przypisów, nagłówek i stopek - 10 pkt

- dla numeru strony - 11 pkt

c) format tekstu:

- wyrównanie: treść wyjustowana,

- odstępy między wierszami (interlinia): 1,5,
- spis treści – do lewej,
- numeracja stron: należy zamieścić automatyczną numerację stron (numer strony w stopce, wyśrodkowany, bez numeru na pierwszej stronie),
- akapity po tytule rozdziału i podrozdziału
- d) marginesy: górny, dolny 2,5 cm, zewnętrzny 2,5 cm, wewnętrzny 3,5 cm;
- e) rodzaj papieru: standard, format A4; biały;
- f) tabele opatrzone nagłówkami z kolejnym numerem tabeli (cyfry rzymskie lub arabskie) i tytułem. Wskazanie źródła pochodzenia tabeli lub opracowania własnego pod tabelą.
- g) ryciny powinny posiadać podpis pod obiektem, opatrzone kolejnym numerem (cyfry arabskie) oraz tytułem. W przypadku zaczerpnięcia ryciny należy wskazać w tytule źródło pochodzenia lub wskazać na opracowanie własne.

2. Piśmiennictwo:

- a) spis piśmiennictwa umieszczony na końcu pracy i ułożony alfabetycznie.
- b) w tekście, prace cytowane po kropce zdania jako indeks górny.
- c) w przypadku powoływania się na autorów w tekście pracy cytowanie umieszczone bezpośrednio po nazwisku autora danej pracy (np.: Według Klimka i wsp.²³ badanie to stanowi „.....”).
- d) publikacje w spisie piśmiennictwa powinny być podane zgodnie z następującą konwencją:
 - prace z czasopism naukowych powinny zawierać nazwiska i inicjały wszystkich autorów, tytuł pracy, skrót nazwy pisma (wg Index Medicus lub przy braku pełna nazwa), rok wydania, wolumen oraz pierwszą i ostatnią stronę);
 - rozdziały w książkach i monografiach, monografie powinny być cytowane w następujący sposób: nazwiska i inicjały autorów, tytuł rozdziału, tytuł książki, nazwiska i inicjał redaktora książki, wolumen, nazwa wydawcy, miejsce wydania, rok, pierwsza strona i ostatnia strona cytowania;
 - strony internetowe cytujemy: nazwa strony (materiału źródłowego), adres oraz datę wglądu na stronę w nawiasie kwadratowym.
- e) w pracy powinny być wykorzystane publikacje nie starsze niż 10 lat, chyba że wobec braku aktualnych doniesień konieczne jest wykorzystanie starszych źródeł.
- f) zaleca się, aby praca opracowana została na podstawie od 15 do 20 pozycji zwartych oraz czasopismach, źródłach internetowych ujętych w przypisach i bibliografii.

3. Zasady cytowania:

- a) W pracy należy przestrzegać zasad edytorskich opisanych powyżej. Praca nie może nosić

cech plagiatu. Niedopuszczalne są zbyt długie cytowania, nadmierne eksploatowanie jednego źródła (pracy jednego autora). Niedopuszczalne jest wykorzystywanie (przepisywanie, także ze zmianami redakcyjnymi) cudzego tekstu – bez podawania źródła.

b) Zaleca się, aby praca – na ile to możliwe i logicznie związane z treścią pracy – nie ograniczała się jedynie do opisów słownych, ale zawierała możliwie bogatą ilustrację graficzną. Tabele, schematy, wykresy, rysunki itd. w całej pracy powinny być opisywane w jednolity, ogólnie przyjęty sposób.

c) Przytoczenie dosłowne tekstu powinno dotyczyć tylko definicji, norm statystycznych albo istotnych myśli cytowanego autora.

4. Przypisy:

a) Wyróżnia się następujące rodzaje przypisów:

-przypis źródłowy zwykły - informuje o pochodzeniu faktów lub poglądów przedstawionych przez autora tekstu,

- przypis źródłowy rozszerzony – informuje i zawiera dodatkowo cytaty i/lub ich szersze omówienie,

- przypis polemiczny, w którym autor podejmuje polemikę z innymi autorami,

- przypis dygresyjny, dotyczy faktów i/lub poglądów mających mniejszy związek z tematem pracy, ale wartych przytoczenia,

- przypis odsyłający, który informuje o innych autorach piszących szerzej o danej kwestii.

b) W pracy dyplomowej stosuje się przypisy dolne (u dołu strony). Numeracja przypisów może być ciągła (dla całej pracy) lub odrębna dla poszczególnych rozdziałów.

5. Streszczenie:

a) Konstrukcja streszczenia zawiera: cel pracy, wprowadzenie w opis przypadku, wnioski.

b) Liczba słów kluczowych maksymalnie 5.

Spis załączników

Załącznik nr 1

**PAŃSTWOWA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
IM. PROF. STANISŁAWA TARNOWSKIEGO W TARNOBRZEGU**

WYDZIAŁ NAUK MEDYCZNYCH I NAUK O ZDROWIU

**KIERUNEK: RATOWNICTWO MEDYCZNE
(STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA, PROFIL PRAKTYCZNY)**

Imię i nazwisko

Nr albumu (tylko cyfry)

Temat pracy dyplomowej

Pracę przyjmuję

.....

data i podpis promotora

Praca dyplomowa

napisana pod kierunkiem

.....

Tarnobrzeg 2025